FASİKÜL 2 – SAYFA 1
Çeviri: Anita Tatlıer

ÇARPICI HABERLER PEŞİNDE (SANSASYON) Sayı :2
Dr Vedat Nedim

Yeni Türkiyemize gelen yabancıların ceplerinde Baedecker (*) turist rehberi var ki şimdiki Türkiye'de, hâla Saltanat ve Hilafet devirlerinin yargılarını taşımaktalar.Oysa ki yeni Türkiye'yi Pierre Loti gözleriyle görmeğe çabalamak görüntüleri çarpıtan bir aynaya bakmaktan farksızdır.... Savaş sonu Türkiye'sini hâla eski basma kalıp ölçülerle yargılamak ise, 1934 Almanya'sında, müthiş 1.921-22 enflasyon devrinin Mark'larıyla seyyahata kalkışmağa benzer..
Dünyaca tanınmış bir röportajcı ve fotoğrafçı bu yıl Ankara'ya gelince fotoğraflarını çekecek ilginç ve sansasyonel neler buldu dersiniz ?..
Eşeğinin üstünde bir köylü, eski bir dükkan, harap bir mesken ve yırtık pırtık giysileriyle bir vatandaş...

Yeni okullarımız,enstitüler, yeni hastaneler, Bakanlıklar, villa1ar, parklar,heykel1er, abideIer velhasıl hummalı bir gayretle ve vahşi bir tabiat ortasında yarattığımız bütün bu yeni eserler bu adamın ön yargılarının zırhını delemedi..Ve o içimizde ateşle titreyen bu yepyeni ruha kayıtsız kaldı !..Bu fotoğrafçı gökteki ayı arayan bir somnambül ,bir uykuda gezen gibiydi.. Üstelik safça bir gururla : " Bu yeniliklerin hepsi bolca bizde var..." demeği de unutmadı !..
* * *
Avrapa'daki bu müthiş savaş (**) sonu , bu kıtanın insanları belki de değişik ,başka çeşit sansasyonlar peşindeler..Yabancı dostlarımız, bu ihtiyaçlarını tatmin için mi Türkiye'ye geliyorsunuz?..Öyleyse, şu konserve kutularında kokan Pierre Loti edebiyatını artık bırakın.. Biz sizlere yepyeni.taptaze ve bol vitaminli sansasyonlar vereceğiz..
Şunu bilin ki Avrupa'nın "basta adam" , dediği,Saltanatın Boğaziçi kıyılarındaki ve Zaro ağa /***) dan bjle yaşlı, hasta adamı çoktan öldü.- Mustafa Kemal diye anılan bir milli kahramanın demir iradesinden yepyeni bir millet, bağımsız ve özgür bir millet doğdu !..Artık ne Sultanlar, ne harem, ne fes, ve ne de kapitülasyonlar!..Devrimci.cumhuriyetçi.devletçi ,laik ve demokratik tam özgür bir millet!..Biliyor musunuz niçin Türkiye " hasta adam " olmuştu ? Kapitülasyonlar denilen esaret rejimini yüz yıllarca sırtında taşıdığı için..Avrupa sanayiinin ucuz malları hiçbir engel tanımadan ve kütle halinde Türkiyemize girdikçe ,milli sanayimiz ölümcül bir hastalık (filoksera) gelmiş üzüm fidanları gibi teker teker sönüp gitti!..Yine biliyor musunuz ki, kapitülasyonlar rejimi, örneğin deney olarak ve sadece bir iki yıl, Avrupanıza uygulansaydı, koca kıtanız çok geçmeden bir Japon sömürgesi olurdu !.. Evet ,geri ve sadece basit bir ziraat memleketi bize miras olarak kaldıysa bunun kabahati elbet Türk milletinin değildi..Çünkü bu millet bu esaret rejimini yıkıp çok kısa bir zamanda yepyeni eserler yaratmasını bildi ..Tarihin bütün yalanlarını, haksızlıkları yendi. İşte size aradığınız çarpıcı ve sansasyonel konular!
Devam edelim : Yıllardır katlandığımız çapraşık Arap alfabesinden kurtu1duk..Oysa ki bugün bile Almanya, latin ve gotik alfabesinin

ikiliğinden kurtulamadı Japonya ise alfabesinin sonsuz karmaşası içinde bocalıyor. Bu çabalamalar,Amerikan filmlerindeki bir kördövüşü gibi hâla sürüp gitmede ...
Dini ve teokratik bir hukuktan laik ve modern bir hukuk sistemine geçtik. İslâmın bir simgesi olan fesi attık,şapkayı kabul ettik Saltanat ve Hilafet devrinden kurtulduk, bir yarı sömürge olan Osmanlı imparatorluğundan , bağımsız ve özgür ve yepyeni bir Türkiye Cumhuriyetine ulaştık..Düşünün ki, bugünlerde Avrupa'da ,bazı Ülkeler hâlâ bağımsızlık çabasındadırlar ve bazı devletler ise yeniden teokratik rejimine dönme hevesindedirler. Kısa zamanda yaptığımız bu cesur hamleler ve yarattığımız muazzam eserler, hem Türk Devrimi hem de bütün Beşeriyet için bir şeref değil midir ?..

Avrupa gelişmiş ülkeler bile yeni Türkiye'ye gıpta ve hayranlıkla bakmaktadırlar.Çünkü uzun savaşların yıkıntısından çok kısa bir zaman sonra ,büyük inşaat projelerine başladık ve muazzam eserler yarattık.Hem de hiç borç almadan ve yabancı sermayelere el uzatmadan!.. Bütçemizin dengesini hiçbir zaman bozmadık ve paramızın değerini aynen ve titizlikle muhafaza ettik.Unutmayın ki Saltanat devrinin bize bıraktığı ağır dış borçları da halen muntazaman ödemekteyiz.-Bütün bunlar sizler için istediğiniz sansasyonel haberler ve şaşırtıcı bir temaşa değil midir ?..
Yabancı ülkelerde bizim " Gazi" mizi savaş sonu diktatörleri arasında saymağa yeltenenleri görmekteyiz..Oysa ki ,o Türk halkının yanında ve içinde bulunmakladır.Her vatandaş onunla rahatça ve serbestçe görüşmekte hatta tartışabilmektedir..Aslında Türk millet ona tutkundur,onu etrafında sonsuz bir aşk ve saygıyla toplanmaktadır.Onu bir baba,bir kardeş, bir evlat ve kendi kanlarından olan bir kahraman gibi sevmektedir.. Bütün bunlar sizlere
şaşırtıcı gelebilir , fakat bizler için bundan daha doğal bir şey yoktur...
* * *
tşte dünyaca meşhur , fakat yeni Türkiyemizin ruhuna bir türlü nüfuz edememiş olan ve Ankarada hâla oryantal, şarklı görüntüler ve şarklı sansasyonlar arayan ünlü fotoğrafçıya söylediğimiz sözler...

(*) Kark Baedecker, 19 uncu yüz yılda turizm rehberleri yayınlayan Alman kitapçısı..
(**) Birinci dünya savaşı ,(1914-1918)
(***) Türkiyenin en yaşlı adamı Malatyalı Zaro ağa (O yılarda takriben 140 yaşlarında..)